

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสื่อสารในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นอันอาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศ ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ การสื่อสารของพ่อแม่ในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นดังกล่าว พร้อมทั้งปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อรูปแบบการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นอันจะเป็นแนวทาง ในการศึกษาและแก้ไขปัญหาทางสังคมของวัยรุ่นในปัจจุบัน ซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิดทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 โดยงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยสำรวจเชิงพรรณนาจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ที่มีนุตรอายุระหว่าง 10 -15 ปี (วัยรุ่นตอนต้น) โดยเป็นเจ้าหน้าที่ประจำซึ่งทางผู้วิจัยได้ขอข้อมูลจากฝ่ายบุคคลของสถานี โทรทัศน์แต่ละช่องอันได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งสิ้นรวม 1,521 คน

การกำหนดและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งสิ้นจำนวน 1,521 คน ได้มาจากผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสาขาอาชีพ คือเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ อันได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ทำให้สันนิษฐานได้ว่า น่าจะมีความรู้ในพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นมากกว่า เจ้าหน้าที่ในสาขาอื่นๆ ซึ่งจำแนกจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายข่าวของแต่ละช่องดังนี้

เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. จำนวน 320 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 จำนวน 304 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จำนวน 291 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. จำนวน 166 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 120 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ไอทีวี จำนวน 320 คน

รวมทั้งสิ้นรวม 1,521 คน

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามโดยการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูป (ศิริชัย กาญจนวสี, ทวีวัฒน์ ปิตายานนท์ และดิเรก ศรีสุโข : 2540) ซึ่งกำหนดว่าหากต้องการความเชื่อมั่น 95 % และความผิดพลาดไม่เกิน 10% โดยมีจำนวนประชากร 1,500 คน ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน ดังนั้นเมื่อประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,521 คน ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยสำรวจเชิงพรรณนา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามนี้ โดยสามารถแบ่งเนื้อหาออกได้เป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 : คำถามเรื่องรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

ส่วนที่ 2 : คำถามเรื่องรูปแบบของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ส่วนที่ 3 : คำถามเรื่องรูปแบบการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว เพื่อศึกษาสภาพการสื่อสารภายในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ประเด็นคำถามเป็นรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวตามแนวคิดทฤษฎีของ Eswara (1974) ในแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสร้างเป็นพฤติกรรมสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มได้แก่ แบบปล่อยปละ (Laissez – Faire) แบบปกป้อง (Protective)แบบเปิดเสรี (Pluralistic) แบบประนีประนอม (Consensual) อันเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นของพ่อแม่ในส่วนนี้ จะตอบปัญหานำวิจัยข้อที่ 3 ดังนี้

ปัจจัยใดบ้างที่อาจส่งผลกระทบต่อรูปแบบการสื่อสารของพ่อแม่เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของบุตรตน

โดยรูปแบบของคำถามจะเป็น การประเมินแบบ Likert Scale ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำการประเมิน โดยผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการวิเคราะห์ดังนี้ ถามผู้ตอบประเมินว่า

มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 5

มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ให้คะแนนเป็น 4

มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ให้คะแนนเป็น 3

มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย ให้คะแนนเป็น 2

มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 1

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในทัศนะของพ่อแม่ ซึ่งเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทางตรง และทางอ้อมอัน ได้แก่ การเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด การอ่าน ดู หรือชม สื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพโป๊หรือการมี

เพศสัมพันธ์ เป็นต้น การแต่งกายโป้ ขี้ข่วน หรือไม่เหมาะสมของวัยรุ่น การประพฤติปฏิบัติ หรือพฤติกรรมของวัยรุ่น เช่น การจับมือถือแขน การกอดจูบ การโอบสัมผัส เป็นต้น การมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งคำถามในส่วนนี้จะตอบปัญหานำวิจัยของที่ 2 ดังนี้

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ใดบ้างตามความคิดเห็นของพนักงาน โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศของบุตรตน และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศของบุตรตนมากน้อยเพียงใด

โดยรูปแบบของคำถามจะเป็น การประเมินแบบการจัดลำดับ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำการประเมิน โดยผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการวิเคราะห์ดังนี้ ถ้าผู้ตอบประเมินว่า มีความสำคัญมากที่สุด จะให้คะแนน เป็น 11 แล้วเรียงตามลำดับไปจนกระทั่งถึงพฤติกรรมการสื่อสารที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญน้อยที่สุดจะให้คะแนนเป็น 1

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร ซึ่งเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสารเพื่อสอน ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ตักเตือน และห้ามปรามในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่พ่อแม่มีต่อบุตรตน ซึ่งคำถามในส่วนนี้จะตอบปัญหานำวิจัยของที่ 2 ดังนี้

รูปแบบการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางวัยรุ่นของพ่อแม่ที่มีต่อลูกนั้นเป็นอย่างไรและพ่อแม่มีบทบาทในการสื่อสารเรื่องดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

โดยรูปแบบของคำถามจะเป็น การประเมินแบบ Likert Scale ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำการประเมิน โดยผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการวิเคราะห์ดังนี้ ถ้าผู้ตอบประเมินว่า

- มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 5
- มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ให้คะแนนเป็น 4
- มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ให้คะแนนเป็น 3
- มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย ให้คะแนนเป็น 2
- มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 1

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับ คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ เป็นคำถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อยู่กับครอบครัว ระยะเวลาในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจส่งผลกระทบต่อรูปแบบการสื่อสารของพ่อแม่ในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงเพศของบุตรตน ซึ่งคำถามใน ส่วนที่ 3 และ ส่วนที่ 4 นี้จะนำไปสู่การตอบปัญหาวิจัยข้อที่ 3 คือ

ปัจจัยใดบ้างที่อาจส่งผลกระทบต่อรูปแบบการสื่อสารของพ่อแม่เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของบุตรตน

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาเชิงวิชาการ และเพื่อปรับปรุงให้แบบสอบถามนำไปสู่ประเด็นที่ศึกษาและวิจัย อันเป็นการทดสอบความตรง (Validity) จากนั้นผู้วิจัยทำการวัดความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถาม ไปให้กลุ่มตัวอย่างอันเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานี อันได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส. ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทย ทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี จำนวน ช่องละ 2 คน ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจริงทดสอบ เพื่อเป็นการทดสอบนำร่อง (Pilot Test) ให้แน่ใจว่าแบบสอบถามนั้นๆ สามารถสื่อความให้เข้าใจตรงกัน และวัดสิ่งที่ต้องการตามประเด็นได้ อย่างสม่ำเสมอ

วิธีการดำเนินการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อกับฝ่ายบุคคลของโทรทัศน์แต่ละแห่ง อันได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวี สีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีวิทยุ โทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ ไอทีวี โดยการส่งจดหมายจากภาควิชาเพื่อขอทำการเก็บข้อมูล โดยแจ้งวัตถุประสงค์พร้อมปัญหามา วิจัย

2. ผู้วิจัยได้ทำการนัดวัน เวลาที่จะนำแบบสอบถามไปแจกยังกลุ่มตัวอย่างโดยขอความช่วยเหลือจากฝ่ายบุคคลของสถานี่แต่ละช่องให้เป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเอง

3. โดยผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละสถานี่เมื่อตอบเสร็จแล้วจะนำแบบสอบถามส่งคืนมายังฝ่ายบุคคลหลังจากนั้นประมาณ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงไปรับแบบสอบถามกลับคืนเพื่อมาทำการวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ หลังจากเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปลงรหัส หลังจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ (Statistical Package of Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ใช้ค่าสถิติพรรณนา ในรูปตารางแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน รายได้ของครอบครัวและเวลาว่างในการทำกิจกรรมกับบุตร เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้ในค่ามัชฌิมเลขคณิต ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นที่พ่อแม่มีทัศนคติว่าส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศของบุตรตน และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นที่พ่อแม่สื่อสารกับบุตรตนมากที่สุด โดยเมื่อได้ผลจากการหาค่าเฉลี่ยแล้วผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็น 2 แบบดังนี้

กรณีการแปลความหมายจากการหาค่าเฉลี่ยของรูปแบบการสื่อสาร (แบบ Likert Scale) ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการแปลความหมายไว้ดังนี้

ระดับต่ำ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.1-1.67

ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.68-3.34

ระดับสูง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.35-5

กรณีการแปลความหมายจากการหาค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (แบบจัดอันดับ) ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการแปลความหมายไว้ดังนี้

ระดับต่ำ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.1-3.36

ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.37-7.13

ระดับสูง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 7.14-11

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยการค่าสถิติ One – Way Anova ซึ่งมีตัวแปรดังนี้ ทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาในการทำกิจกรรมกับบุตร ตามแนวคิดทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 เป็นปัจจัยที่ใช้ในการหาค่าความสัมพันธ์ โดยกำหนดค่าอัลฟาที่ 0.05